

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 18, 2020

Nummer 18, 2020

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2020:503](#) 25-06-2020

Prejudiciële beslissing smb-richtlijn/Vlaams gewest

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:6090](#) 13-08-2020

Planschade Wieringermeer

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2020:3081](#) 14-07-2020

Last onder dwangsom waterschap Brabantse Delta

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2210](#) 16-09-2020

Besluit afschot edelherten/Flevoland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2170](#) 09-09-2020

Bestemmingsplan/Rucphen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2159](#) 09-09-2020

Omgevingsvergunning milieu/Fryslân

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2184](#) 09-09-2020

Handhaving/De Bilt

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2035](#) 26-08-2020

Omgevingsvergunning/Amstelveen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2030](#) 26-08-2020

Planschade Oirschot

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2032](#) 26-08-2020

Planschade provincie Limburg

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:1998](#) 19-08-2020

Aanwijzing gemeentelijk monument/Amsterdam

RECHTSPRAAK

Besluit afschot edelherten/Flevoland

Het afschieten van edelherten in de Oostvaardersplassen is noodzakelijk voor de bescherming van de flora en fauna in het gebied.

Casus

Gedeputeerde staten van Flevoland hebben Staatsbosbeheer in 2018 opdracht geven om het aantal edelherten in de Oostvaardersplassen door afschot terug te brengen naar 490.

Rechtsvraag

Is voldoende onderbouwd dat het afschieten van edelherten noodzakelijk is voor de bescherming van de flora en fauna in het gebied?

Uitspraak

De Afdeling is van oordeel dat voldoende is onderbouwd dat het afschieten van edelherten noodzakelijk is voor de bescherming van de flora en fauna in het gebied. In het rapport van de commissie Van Geel uit april 2018 dat de provincie aan haar besluit ten grondslag heeft gelegd, is bovendien de zogenoemde doelstand van 490 herten voldoende ecologisch onderbouwd.

Alhoewel de periode voor de opdracht van het provinciebestuur al verstreken is, kan de uitspraak wel gevolgen hebben voor toekomstige besluiten over het terugbrengen van het aantal edelherten in de Oostvaardersplassen.

Het besluit het aantal edelherten door afschot terug te brengen, is gebaseerd op verschillende ecologische onderzoeken. De conclusie van de rapporten is dat het huidige aantal edelherten in de Oostvaardersplassen door overbegrazing schade veroorzaakt aan de flora en fauna in het gebied. Zo zijn riet, struiken en bomen verdwenen, zijn vogels verdwenen of in aantal afgenomen en zijn er sinds 2009 geen reeën meer waargenomen in het gebied. Daarmee heeft het provinciebestuur naar het oordeel van de Afdeling voldoende onderbouwd dat het terugbrengen van het aantal edelherten noodzakelijk is ter bescherming van de flora en fauna in het gebied.

Daarnaast is voldoende onderbouwd dat in de Oostvaardersplassen niet meer dan 490 edelherten kunnen leven. Die doelstand is gebaseerd op de zogenoemde begrazingsdruk in het gebied in de jaren negentig. Toen was er een sterftcijfer van 5 tot 10%. Dat is in natuurgebieden gebruikelijk. Het rapport van de commissie Van Geel is weliswaar een beleidsmatig stuk, maar bevat wel een ecologische beoordeling, die is gemaakt aan de hand van bestaande ecologische rapporten en na het raadplegen van deskundigen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 16-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2210

Zaaknummer: 201909163/1/A3

Wetsartikelen: 3.18 lid 1 Wnb

RECHTSPRAAK

Prejudiciële beslissing smb-richtlijn/Vlaams gewest

Prejudiciële beslissing over de vraag of een regeling in een Vlaams gewest die bepaalt aan welke (geluids)norm windturbines moeten voldoen, is aan te merken als plan of programma waarvoor een mer-beoordeling moet worden verricht.

Casus

Omwonenden hebben beroep ingesteld tegen een vergunning voor de bouw en exploitatie van vijf windturbines. Zij hebben verzocht om de vergunning nietig te verklaren, omdat ten behoeve van de regeling op basis waarvan de vergunning is verleend ten onrechte geen mer is opgesteld.

Rechtsvraag

1. Ziet het begrip plannen en programma's in de smb-richtlijn (2001/42/EG) ook op een algemene wettelijke regeling en beleidsregels die zijn vastgesteld door de lidstaat en die bepalingen over de bouw en exploitatie van windturbines bevatten?
2. Zijn deze (beleids)regels dan aan te merken als kaderstellende plannen en programma's waarvoor een mer-beoordeling moet worden verricht?
3. Wat betekent het voor een verleende vergunning als blijkt dat de regeling niet overeenkomstig het Unierecht tot stand is gekomen?

Uitspraak

1. Artikel 2, onder a), van de smb-richtlijn moet aldus worden uitgelegd dat het begrip 'plannen en programma's' ook ziet op een besluit en een omzendbrief die zijn vastgesteld door de regering van een gefedereerde eenheid van een lidstaat en die elk verschillende bepalingen bevatten over de bouw en exploitatie van windturbines.
2. Artikel 3, lid 2, onder a), van de smb-richtlijn moet aldus worden uitgelegd dat een besluit en

een omzendbrief die elk verschillende bepalingen bevatten over de bouw en exploitatie van windturbines, waaronder maatregelen inzake slagschaduw, veiligheid en geluidsnormen, plannen en programma's vormen waarvoor volgens die bepaling een milieubeoordeling moet worden verricht.

3. Indien blijkt dat een milieubeoordeling in de zin van de smb-richtlijn had moeten worden verricht voorafgaand aan de vaststelling van het besluit en de omzendbrief die de grondslag vormen voor een bij een nationale rechter aangevochten vergunning voor de bouw en exploitatie van windturbines, en deze handelingen en vergunning dus niet verenigbaar zijn met het Unierecht, mag die rechter de gevolgen van deze handelingen en vergunning slechts handhaven indien het interne recht dit toestaat in het kader van het bij hem aanhangige geding en de nietigverklaring van de vergunning aanzienlijke gevolgen zou kunnen hebben voor de elektriciteitsvoorziening in de hele lidstaat in kwestie. Een dergelijke handhaving mag bovendien niet langer duren dan strikt noodzakelijk is om een einde te maken aan die onrechtmatigheid. Het staat in voorkomend geval aan de verwijzende rechter om dit te beoordelen in het hoofdeding.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 25-06-2020

ECLI: ECLI:EU:C:2020:503

Zaaknummer: C-24/19

Wetsartikelen: 2 smb-richtlijn en 3 smb-richtlijn

RECHTSPRAAK

Planschade provincie Limburg

Ringweg Parkstad, voorzienbaarheid rotonde, normaal maatschappelijk risico oorzaak planschade.

Casus

[Wederpartij] heeft de woning op 11 mei 2006 gekocht. Niet in geschil is dat de aanleg van een ringweg met vier rijstroken in het ten oosten van de woning gelegen plangebied voorzienbaar was. De door [wederpartij] geleden schade, bestaande uit een waardevermindering van de woning, is echter geen gevolg van de aanleg van de ringweg, maar van de aanleg van een rotonde ten behoeve van de ontsluiting van het ten noorden van de woning gelegen bedrijventerrein Dentgenbach op de Kerkradersteenweg en de ringweg. De rotonde is gelegen op een tussen de woning en de ringweg gelegen locatie die onder het oude planologische regime een groenbestemming had (hierna: de locatie). Partijen zijn verdeeld over het antwoord op de vraag of de aanleg van de rotonde op de locatie voorzienbaar was.

Rechtsvraag

Is de rotonde voorzienbaar op grond van kaart 3 bij het POL?

Uitspraak

Niet in geschil is dat de locatie niet binnen het zoekgebied van kaart 3 bij het POL is gelegen. Indien, zoals het college betoogt, de aanleg van een rotonde of andere verkeerskundige voorziening buiten het zoekgebied noodzakelijk was voor de aansluiting van de ringweg op het lokale wegennet en voor de afname van de verkeersdruk, wil dat nog niet zeggen dat het ook noodzakelijk was om die rotonde of andere verkeerskundige voorziening dichtbij de woning te realiseren en niet ergens anders, op een voor [wederpartij] minder ongunstige plek. Voor een redelijk denkend en handelend koper was de aanleg van de rotonde op de locatie niet voorzienbaar in de zin van de overzichtsuitspraak. Dat, zoals het college verder betoogt, het zoekgebied van kaart 3 bij het POL alleen was bedoeld voor het tracé van de ringweg en niet voor de aansluiting van de ringweg op het lokale wegennet, leidt niet tot een ander oordeel. Dat laat immers onverlet dat de locatie op deze kaart niet is aangeduid als zoekgebied

voor een rotonde of andere verkeerskundige voorziening.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2032

Zaaknummer: 201907138/1/A2

Wetsartikelen: 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Handhaving/De Bilt

Procesbelang bij beoordeling van de vraag of er een vergunningplicht geldt. Geen vergunningplicht, een knalapparaat om vogels te verjagen is niet aan te merken als een apparaat dat is bedoeld om een schokgolf op te wekken.

Casus

Omwonenden hebben een verzoek om handhaving ingediend vanwege de geluidsoverlast die zij ondervinden van een knalapparaat dat wordt gebruikt om vogels bij het veevoer weg te jagen. Het college heeft het verzoek afgewezen, omdat het apparaat zich binnen de grenzen van de inrichting bevindt en (inmiddels) wordt voldaan aan artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit. De rechtbank heeft het beroep niet-ontvankelijk verklaard wegens het ontbreken van procesbelang.

Rechtsvraag

1. Is er sprake van een procesbelang?
2. Betekent het gebruik van het knalapparaat dat de inrichting vergunningplichtig is?

Uitspraak

1. De Afdeling stelt vast dat [appellant] en anderen in deze procedure betogen dat sprake is van een overtreding, omdat een vergunning nodig is voor het aanwezig hebben van een knalapparaat op het perceel op grond van artikel 2.7, aanhef, en onder s, van bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor). [Appellant] en anderen hebben belang bij het antwoord op de vraag of het aanwezig hebben van het knalapparaat vergunningplichtig is, omdat die betekenis kan hebben voor de beoordeling van het besluit op het handhavingsverzoek.
2. Bepalend hierbij is of zo een knalapparaat een installatie is, als bedoeld in artikel 2.7, aanhef en onder s, van bijlage I van het Bor. De Afdeling stelt vast dat dit knalapparaat tot doel heeft

om vogels te verjagen door middel van geluid. De Afdeling acht het niet aannemelijk dat de regelgever met een installatie als bedoeld in artikel 2.7, aanhef en onder s, mede het oog heeft gehad op apparaten waarin gassen worden gemengd en tot ontbranding gebracht met uitsluitend het doel geluid te produceren teneinde vogels te verjagen. Dit betekent dat het knalapparaat niet is aan te merken als een installatie in de zin van artikel 2.7, aanhef en onder s, van bijlage I van het Bor en dat daarom de aanwezigheid van dit knalapparaat in de inrichting deze niet tot een vergunningplichtige inrichting maakt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2184

Zaaknummer: 201906224/1/R4

Wetsartikelen: 2.7 onder s bijlage I Bor

RECHTSPRAAK

Last onder dwangsom waterschap Brabantse Delta

Representativiteit watermonster overtreding lozing afvalstoffen, Activiteitenbesluit, Waterwet.

Casus

Eiseres heeft in beroep betwist dat zij op 30 januari 2019 en op 7 maart 2019 verontreinigd water op het oppervlaktewater heeft geloosd. Volgens haar betreft het hemelwater dat afstroomt van het bedrijfsterrein en omdat dit geen afvalwater is, heeft zij de last onder dwangsom ook niet overtreden. Het genomen monster is ook niet representatief, omdat de inspectieput door geringe neerslag feitelijk droog stond en het monster in stappen is genomen van de zogeheten 'first flush' na een periode van langdurige droogte. Specifiek met betrekking tot de bemonstering op 7 maart 2019 heeft eiseres betoogd dat behoudens de overschrijding van het zuurstofverbruik aan alle andere parameters werd voldaan. Daarom is sprake van formalisme excessif en dat had moet leiden tot een matiging van de invordering, aldus eiseres.

Rechtsvraag

Is de monsternamen van de 'first flush' representatief voor het vaststellen van de overtreding van de last onder dwangsom die ziet op het 'op enigerlei wijze afvalstoffen, verontreinigde of schadelijke stoffen lozen dan wel af te laten stromen'?

Uitspraak

Afgaande op de beschrijving van de monsterafname in het constateringsrapport is naar het oordeel van de rechtbank sprake van een representatieve bemonstering. Ook indien die bemonstering heeft plaatsgevonden na een 'first flush', dan is dat geen reden om die bemonstering niet representatief te achten. Er zijn geen aanknopingspunten voor de stelling van eiseres dat die bemonstering langer dan normaal geduurd zou hebben. Aquon heeft daarbij overschrijdingen van het toegelaten zuurstofgebruik vastgesteld en, bij de monsters van 30 januari 2019, ook overschrijding van de toegelaten hoeveelheid stikstof. De rechtbank ziet geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van de bevindingen van de beide toezichthouders en van Aquon. De last ziet op het 'op enigerlei wijze afvalstoffen,

verontreinigde of schadelijke stoffen lozen dan wel af te laten stromen'. Die last wordt ook overtreden als de verontreiniging via het hemelwater in de sloot is gekomen. Ook dan is sprake van het 'op enigerlei wijze' af laten stromen op een oppervlaktewater, zoals is omschreven in de last onder dwangsom. Eiseres is verantwoordelijk voor de staat van het bedrijfsterrein en de staat van de afwateringsgoot. Eiseres moet er dus voor zorgen dat ook aan alle parameters wordt voldaan bij een 'first flush'. Niet gebleken is dat dit feitelijk onmogelijk is. Ook als slechts een of enkele parameters zijn overschreden, betekent dit dat eiseres heeft gehandeld in strijd met de opgelegde last onder dwangsom.

De stelling van eiseres dat zij geen verontreinigd water heeft geloosd en de last onder dwangsom van 18 november 2014 niet heeft overtreden, faalt dan ook.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 14-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2020:3081

Zaaknummer: AWB- 19_4954

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Fryslân

Motivering mer-beoordelingsbesluit, beoordelingsruimte bij het vaststellen van een aanvaardbaar geurhinderniveau.

Casus

De rechtbank heeft een omgevingsvergunning voor de uitbreiding van de capaciteit van een mestverwerkingsbedrijf vernietigd, omdat verweerder niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom een mer niet noodzakelijk is en waarom ten opzichte van de eerdere vergunningen is uitgegaan van een hogere geurgrenswaarde voor de woningen in de omgeving. Vergunninghouder heeft hoger beroep ingesteld.

Rechtsvraag

1. Heeft verweerder voldoende gemotiveerd dat het opstellen van een mer niet noodzakelijk is?
2. Heeft verweerder de vergunning op basis van een geurgrenswaarde van 3,6 Ou/m³ als 98-percentiel kunnen verlenen?

Uitspraak

1. Vast staat dat het college bij het mer-beoordelingsbesluit is uitgegaan van een door middel van luchtwassers te behalen geurreductie (van 95%), die naderhand te hoog is gebleken. Dat betekent echter niet zonder meer dat het besluit van 30 augustus 2017 niet deugdelijk is gemotiveerd. In een nader onderzoek is uitgegaan van een lagere verwerkingscapaciteit (die in de aanvraag is aangepast) en een reductiepercentage van 70%.

Het college heeft bij de vergunningverlening in reactie op de over het ontwerp naar voren gebrachte zienswijzen, onder verwijzing naar al de genoemde stukken, gemotiveerd dat een milieueffectrapport niet noodzakelijk is, omdat de milieugevolgen zoals die zijn onderzocht en vastgelegd (waaronder de in de gewijzigde vergunningaanvraag en het daarbij behorende geuronderzoek van 1 juni 2017 opgenomen geursituatie) volgens het college aanvaardbaar zijn.

Die motivering komt in wezen overeen met de in het mer-beoordelingsbesluit getrokken conclusie dat, kort weergegeven in de woorden van de Afdeling, de verwachte geuremissie vergunbaar is en niet zodanig hoog is, dat het nodig is een milieu-effectrapport te maken. Aldus heeft het college – anders dan de rechtbank heeft geoordeeld – deugdelijk gemotiveerd waarom de gewijzigde verwerkingscapaciteit van 250.000 ton mest per jaar geen aanleiding geeft om de conclusie van het mer-beoordelingsbesluit te wijzigen.

2. De rechtbank heeft overwogen dat uit meerdere beleidslijnen volgt dat een geurgrenswaarde van 1,5 Ou/m³ als 98-percentiel de gewenste mate van bescherming tegen geurhinder biedt. Volgens de rechtbank heeft het college niet kenbaar gemotiveerd waarom het de hogere grenswaarde van 3,6 Ou/m³ aanvaardbaar acht.

Het college heeft beoordelingsruimte bij het vaststellen van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Indien het college van mening is dat de geurhinder, met het oog op de bescherming van het milieu, voldoende is beperkt, kan het college de gevraagde omgevingsvergunning verlenen. In de procedure bij de bestuursrechter staat ter beoordeling of de wijze waarop het college van zijn beoordelingsruimte gebruik heeft gemaakt rechtmatig is, en niet welk beschermingsniveau volgens de bestuursrechter het meest gewenst is.

Het college heeft in het besluit tot verlening van de eerste omgevingsvergunning uiteengezet waarom de door de inrichting veroorzaakte geurbelasting aanvaardbaar is. Het college heeft daarbij gebruikgemaakt van een tabel, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen aaneengesloten woningen in dorpen en steden en verspreid liggende woningen in het buitengebied. In deze tabel staat dat bij aaneengesloten woningen en 98 percentiel de streefwaarde 0,5 Ou/m³ is, de richtwaarde 1,5 Ou/m³ en de grenswaarde 5 Ou/m³. In het buitengebied en 98 percentiel is de streefwaarde 1,5 Ou/m³, de richtwaarde 5 Ou/m³ en de grenswaarde 15 Ou/m³. Volgens het college is bij de streefwaarde geen hinder te verwachten, en ligt de hinder bij de richtwaarde nog op een aanvaardbaar niveau. In de praktijk wordt voor een aanvaardbaar hinderniveau, als maatwerk in de lokale situatie, vaak besloten tot een waarde tussen de streefwaarde en de richtwaarde, aldus het college. Aangezien uit de door Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs gedane metingen en berekeningen blijkt dat de geurbelasting bij geen enkele woning in de omgeving van het mestverwerkingsbedrijf boven de richtwaarde uitkomt, is de geurbelasting volgens het college aanvaardbaar. Deze motivering is kenbaar en niet onredelijk. Het college had ten tijde van het besluit tot verlening van de eerste omgevingsvergunning ook geen andersluidend beleid, waaruit zou blijken dat alleen een geurgrenswaarde van 1,5 Ou/m³ als 98-percentiel de gewenste mate van bescherming tegen geurhinder biedt. Dat dergelijk beleid wel bestond in andere provincies heeft geen gevolgen voor de beoordelingsruimte van het college van gedeputeerde staten van de provincie Fryslân en brengt niet met zich mee dat de door het college gehanteerde waardes

kennelijk onredelijk moeten worden geacht.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2159

Zaaknummer: 201907704/1/R4

Wetsartikelen: 7.2 Wm en 2 lid 2 Besluit mer

RECHTSPRAAK

Planschade Oirschot

Planvergelijking uit te werken bestemming gevolgd door derde bestemmingsplan, overzicht afwijken hoofdregel.

Casus

[Appellant A] en anderen zijn de eigenaren van de woningen met bijbehorende ondergrond aan [locatie 1], [locatie 2] en [locatie 3] te Oirschot. Op 1 juni 2017 hebben zij afzonderlijk bij het college aanvragen ingediend om een tegemoetkoming in planschade, in verband met de inwerkingtreding van het bij raadsbesluit van 20 december 2016 vastgestelde bestemmingsplan Lubberstraat fase II (hierna: het derde bestemmingsplan). Dit bestemmingsplan is de juridische grondslag voor woningbouw op een in de buurt van de percelen van [appellant A] en anderen gelegen gebied. [Appellant A] en anderen stellen zich op het standpunt dat dit heeft geleid tot een waardevermindering van de woningen.

In afzonderlijke adviezen van 31 oktober 2017 heeft Tog vermeld dat het plangebied onder het aan de inwerkingtreding van het derde bestemmingsplan voorafgaande planologische regime van het bij raadsbesluit van 1 maart 2011 vastgestelde bestemmingsplan Lubberstraat (hierna: het tweede bestemmingsplan) een uit te werken bestemming voor woondoeleinden had.

Rechtsvraag

Het hoger beroep stelt de vraag aan de orde welke planologische vergelijking in dit geval moet worden gemaakt ter beantwoording van de vraag of de inwerkingtreding van het derde bestemmingsplan tot een planologische verslechtering heeft geleid. Meer in het bijzonder wordt de vraag aan de orde gesteld of het is toegestaan in een geval als dit, waarin de aanvraag om een tegemoetkoming in indirecte planschade na de inwerkingtreding van artikel 6.1, zesde lid, van de Wro is ingediend, dit bestemmingsplan als het nieuwe planologische regime te vergelijken met een uit te werken bestemming als onderdeel van het oude – aan het nieuwe voorafgaande – planologische regime.

Uitspraak

Dat in de jurisprudentie van de Afdeling niet is uitgemaakt dat een uit te werken bestemming nimmer onderdeel kan vormen van een planvergelijking, indien de aanvraag op of na 25 april 2013 is ingediend, is juist. In de onder 9.6 vermelde tussenuitspraak van 8 februari 2017 heeft de Afdeling overwogen dat de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 6.1, zesde lid, van de Wro zich in het aan haar voorgelegde geval niet verzet tegen het betrekken van de uit te werken bestemming, als onderdeel van het oude planologische regime, in de vergelijking met het nieuwe planologische regime. Dat wil echter niet zeggen dat een uit te werken bestemming, als onderdeel van het oude planologische regime, steeds in de vergelijking moet worden betrokken, ook indien dat, mede in het licht van de bedoelingen van de wetgever, tot een onredelijke uitkomst zou leiden. [Appellant A] en anderen hebben de eigendom van de woningen vóór de inwerkingtreding van het tweede bestemmingsplan verkregen. In dit opzicht is hun geval niet gelijk aan het geval dat heeft geleid tot de tussenuitspraak van 8 februari 2017.

Verder is niet in geschil dat het voor [appellant A] en anderen vanaf 25 april 2013 geen zin meer had om naar aanleiding van het tweede bestemmingsplan een aanvraag om tegemoetkoming in planschade in te dienen. De Afdeling ziet echter, anders dan de rechtbank, geen grond voor het oordeel dat de gevolgen daarvan voor hun risico komen. [Appellant A] en anderen hadden, gelet op artikel 6.1, vierde lid, van de Wro, vanaf 9 juni 2011 een wettelijke termijn van vijf jaar om een aanvraag in te dienen. De benadering van de rechtbank doet, zoals [appellant A] en anderen terecht betogen, afbreuk aan de betekenis van die termijn.

Indien in het geval van [appellant A] en anderen een vergelijking zou plaatsvinden tussen een nieuw bestemmingsplan en een niet onmiddellijk daaraan voorafgaand regime, is dat, anders dan de rechtbank heeft overwogen, niet in strijd met de Wro. Wel wordt dan om de eerder vermelde redenen een tweede uitzondering gemaakt op de in de jurisprudentie van de Afdeling gestelde hoofdregel. In de jurisprudentie is een eerste uitzondering op de hoofdregel gemaakt in het geval dat – samengevat – een bestemmingsplan met uit te werken bestemming door een uitwerkingsplan wordt gevolgd. De tweede uitzondering, voor het geval dat een bestemmingsplan met een uit te werken bestemming door een andere planologische maatregel dan een uitwerkingsplan wordt gevolgd, ligt in het verlengde daarvan.

De conclusie is dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het besluit van 3 juli 2018, waarbij het college de afwijzing van de aanvragen om een tegemoetkoming in planschade heeft gehandhaafd, op een ondeugdelijke planvergelijking berust. Het college heeft ten onrechte geen vergelijking gemaakt tussen de voor [appellant A] en anderen meest ongunstige invulling van de planologische

mogelijkheden van het plangebied onder het derde en het eerste bestemmingsplan.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2030

Zaaknummer: 201906091/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 lid 6 Wro

RECHTSPRAAK

Planschade Wieringermeer

Normaal maatschappelijk risico windmolens.

Casus

Eisers hebben op 27 juni 2016 bij verweerder een verzoek om vergoeding van planschade ingediend. Zij hebben daarin gesteld dat de waarde van hun onroerende zaak aan de [onroerende zaak], bestaande uit een woonhuis, grond en een loods, zal dalen ten gevolge van het Rijksinpassingsplan Windpark Wieringermeer (en gecoördineerde besluiten (fase1)), dat op 4 mei 2016 onherroepelijk is geworden. Reden voor de gestelde waardedaling is dat de wijziging van het in de omgeving van de onroerende zaak van eisers geldende planologische regime mogelijk maakt dat een aantal grote windmolens met een omvangrijke diameter worden geplaatst op relatief korte afstand van het perceel van eisers.

Rechtsvraag

Mocht worden uitgegaan van een aftrek van 3% voor normaal maatschappelijk risico?

Uitspraak

De rechtbank kan [naam 2] in beginsel volgen in de stelling dat het, gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen en het ter plaatse geldende planologische beleidskader betreffende windmolens, op zichzelf in de lijn der verwachting ligt dat ter plaatse planologisch mogelijk wordt gemaakt dat meer en grote windmolens kunnen worden geplaatst. Dat geen concreet zicht bestond op de omvang waarin, de exacte plek waar en het moment waarop deze ontwikkeling zich zou voordoen, maakt dit, gelet op de hiervoor aangehaalde overzichtsuitspraak, niet anders. Bij beantwoording van de vraag of de uitbreiding van het aantal windmolens ter plaatse tot het normaal maatschappelijk risico behoort, dient echter gekeken te worden naar alle omstandigheden van het geval. In het kader daarvan acht de rechtbank in het bijzonder van belang dat, zoals eisers onweersproken hebben gesteld, het zweefvliegveld gelegen in de directe nabijheid van het perceel van eisers in de weg stond aan plaatsing van (meer en grotere) windmolens en dat het vliegveld ook daadwerkelijk moest worden verplaatst om de komst van meer/grotere windmolens toch mogelijk te maken. De

rechtbank kan eisers gelet daarop volgen in hun stelling dat het, ondanks de maatschappelijke ontwikkelingen in algemene zin en ondanks de geformuleerde beleidskaders, niet in de lijn der verwachtingen lag dat zij zouden worden geconfronteerd met het planologisch mogelijk maken van twee windmolenparken op korte afstand van hun woning. Voor een schadeaftrek van meer dan de wettelijk bepaalde 2% voor normaal maatschappelijk risico ziet de rechtbank daarom geen grond.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 13-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:6090

Zaaknummer: AWB - 19 _ 3475

Wetsartikelen: 6.2 Wro

RECHTSPRAAK

Aanwijzing gemeentelijk monument/Amsterdam

Omwonende geen belanghebbende bij besluit tot al dan niet aanwijzen gemeentelijk monument.

Casus

Buurtorganisatie 1018 heeft het dagelijks bestuur van het stadsdeel Centrum verzocht om de Koning William Werf aan te wijzen als gemeentelijk monument. Het dagelijks bestuur heeft dit geweigerd, waartegen appellante bezwaar gemaakt heeft. Volgens het college is zij geen belanghebbende. Zij voert aan dat zij als omwonende wel belanghebbende is bij het besluit. Zij heeft direct uitzicht op het werfterrein en is woonachtig binnen de daaromheen getrokken geluidszone.

Rechtsvraag

Is een omwonende belanghebbende bij een besluit tot het al dan niet aanwijzen van een gemeentelijk monument?

Uitspraak

De Afdeling geeft aan dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat bij een besluit tot het al dan niet aanwijzen van een object als monument, waar het gaat om natuurlijke personen, de eigenaar of anderszins zakelijk gerechtigde van het desbetreffende object belanghebbende is. Omwonenden, huurders, andere gebruikers en andere individuele personen zijn geen belanghebbende bij een dergelijk besluit.

De Afdeling overweegt dat de belangen van appellante niet rechtstreeks bij het besluit over de aanwijzing van de werf als gemeentelijk monument zijn betrokken. Met haar bezwaar beoogt zij primair te bewerkstelligen dat de cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarden van de werf niet worden aangetast en het stadsbeeld behouden blijft. Of het object feitelijk wijzigt, wordt echter niet bepaald door de enkele aanwijzing als monument, maar door andersoortige besluiten. Bij besluiten die bijvoorbeeld betrekking hebben op een nieuwe bestemming of die anderszins de ruimtelijke uitstraling van de werf betreffen, kan het belang van appellante als

omwonende rechtstreeks zijn betrokken en kan zij als belanghebbende worden aangemerkt. De rechtbank heeft terecht overwogen dat wanneer appellante wil opkomen tegen een nieuwe bestemming van de werf of voorgenomen bouwactiviteiten ter plaatse, zij te zijner tijd bezwaar kan maken of beroep kan instellen tegen de besluiten die daarop zien.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 19-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:1998

Zaaknummer: 201908521/1/A2

Wetsartikelen: 1:2 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Rucphen

In de passende beoordeling moet de in het plan mogelijk gemaakte toename van het weiden van vee ten opzichte van de referentiesituatie worden meegenomen.

Casus

Het bestemmingsplan voorziet in vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden van melkveehouderijen, waarvan beweiding deel uitmaakt van de bedrijfsvoering.

Rechtsvraag

Is de zekerheid verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet zal aantasten?

Uitspraak

De Afdeling wijst op haar uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1604, waarin is overwogen dat het weiden van vee door een melkveehouderij onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, uitbreiding of exploitatie van de stallen waarin het vee wordt gehouden. Dit betekent dat naar aanleiding van een aanvraag om een natuurvergunning voor het oprichten, exploiteren of wijzigen van een veehouderij ook de gevolgen van het daarmee samenhangende weiden van vee moet worden beoordeeld.

Ook wijst de Afdeling op haar uitspraak van 9 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3417, waarin is overwogen dat het gegeven dat het weiden van vee onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, exploitatie of uitbreiding van de stallen waarin het vee wordt gehouden, betekent dat de gevolgen van het weiden van vee bij de vaststelling van een bestemmingsplan moeten worden beoordeeld als een bestemmingsplan, voorziet in de (nieuw)vestiging of uitbreiding van een melkveehouderij, waarbij het weiden van vee onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering.

De Afdeling geeft aan dat het plan voorziet in vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden van

melkveehouderijen, waarbij beweiding deel uitmaakt van de bedrijfsvoering, zodat de raad in het kader van de vaststelling van het plan de gevolgen daarvan voor Natura 2000-gebieden had dienen te beoordelen. In dat kader dienen ook de gevolgen van de toename van het te beweiden vee te worden beoordeeld.

Voor zover het plan op grond van natuurvergunningen bij recht voorziet in een dergelijke toename van het weiden van vee, overweegt de Afdeling dat aannemelijk is dat een natuurvergunning, die betrekking heeft op een uitbreiding van een melkveehouderij met een stalsysteem dat het weiden van vee impliceert, niet de toename van de activiteit weiden van vee als zodanig omvat. De gevolgen van de toename van het te beweiden vee zijn in die gevallen aldus niet in een passende beoordeling onderzocht. De Afdeling stelt vast dat de raad niet heeft onderzocht of de toename van het weiden van vee onderdeel uitmaakt van de natuurvergunningen, en, indien dat wel het geval is, of dat in de aan die natuurvergunningen ten grondslag gelegde passende beoordelingen is betrokken. Daarmee heeft de raad niet aangetoond dat is voldaan aan de vereisten van artikel 2.8, tweede lid, van de Wnb.

De Afdeling stelt vast dat een toename van het weiden van vee ten opzichte van de referentiesituatie, die de gebruikmaking van de in het plan opgenomen mogelijkheden met zich kan brengen, niet is meegenomen in de passende beoordeling die aan het plan ten grondslag is gelegd. De Afdeling overweegt dat niet de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet zal aantasten.

De Afdeling overweegt verder dat de raad al bij de vaststelling van het plan reeds de gevolgen van het plan voor Natura 2000-gebieden moet beoordelen. Uit de bewoordingen van artikel 2.8, derde lid, van de Wnb volgt namelijk dat de beoordeling of het plan enig verslechterend of verstorend effect kan hebben, de beoordeling of het plan afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben, en de beoordeling of de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet worden aangetast, niet pas behoort plaats te vinden bij verlening van de omgevingsvergunning.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2170

Zaaknummer: 201601168/5/R2

Wetsartikelen: 2.8 Wnb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Amstelveen

Wijziging gebruik en uiterlijk als gemeentelijk monument aangewezen bunker.

Casus

Er is een omgevingsvergunning verleend voor renovatie van een bunker die in de Tweede Wereldoorlog is gebouwd en gebruikt door de Duitse bezetter. Na de oorlog is de bunker eigendom van de gemeente Amstelveen geworden. De bunker heeft als laatste dienst gedaan als jongerencentrum en de gemeente heeft hem in 2008 gesloten. Om overlast als hangplek te voorkomen is toen de ingang dichtgemetseld.

Rechtsvraag

Verzet het belang van de monumentenzorg zich tegen de vergunningverlening voor renovatie van de bunker?

Uitspraak

Appellanten betogen dat het belang van de monumentenzorg zich tegen verlening van de omgevingsvergunning verzet, omdat de bunker onherkenbaar wordt veranderd. Door die verandering bestaat volgens hen geen relatie meer met de oorlogsbunker zoals deze door de nazi's was gebouwd. Zij wijzen in dat verband op de aansluiting van gas, licht en internet en voorzieningen als toiletten. Verder vormt de verandering volgens hen een inbreuk op een ander cultuurhistorisch erfgoed, namelijk het plantsoen waarin de bunker ligt. Dit plantsoen maakt deel uit van het stadsontwerp 'De Entree van Elsrijk' van architect F. Jurrema van de jaren 30 van de vorige eeuw. De bunker zou volgens de vereniging en anderen, gelet op de waarde van het plantsoen en gelet op het doel waarvoor de bunker destijds is gebouwd, verscholen en overgroeid moeten blijven.

De Afdeling wijst erop dat uit artikel 16, eerste lid, van de Erfgoedverordening gemeente Amstelveen volgt dat een vergunning voor wijziging van een gemeentelijk monument alleen kan worden verleend indien het belang van de monumentenzorg zich daartegen niet verzet.

De aanwijzing als gemeentelijk monument betekent niet dat het college niet mag toestaan dat het gebruik of het uiterlijk van dat monument wordt gewijzigd. Bij het nemen van een besluit op een vergunningaanvraag voor wijziging van een monument moet het college beoordelen of het belang van de monumentenzorg zich tegen de aangevraagde wijziging verzet. Het college heeft daarbij beoordelingsruimte.

De Afdeling overweegt dat uit het aanwijzingsbesluit van 31 mei 2016 blijkt dat de bunker als gemeentelijk monument is aangewezen, omdat deze onder meer een cultuurhistorische waarde voor Amstelveen vertegenwoordigt, als zeldzaam relict uit de oorlogsperiode. In de daarbij gevoegde redengevende omschrijving is onder meer vermeld dat de bunker van belang is als symbool of herinnering aan een historische gebeurtenis of ontwikkeling in het verleden. Het college heeft zijn besluit tot vergunningverlening gebaseerd op een advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Het college heeft toegelicht dat met de vergunde wijziging wordt beoogd de cultuurhistorische waarde van de bunker meer tot haar recht te laten komen dan nu het geval is. Het karakter van de bunker wordt niet teniet gedaan, maar de bunker wordt aangepast om een educatieve functie te kunnen vervullen. Daarmee worden het doel en de strekking van de Erfgoedverordening volgens het college niet doorkruist. Niet is gebleken dat het om een als cultuurhistorisch erfgoed aangewezen gebied gaat, maar voor zover het om een als cultuurhistorisch erfgoed aangewezen gebied zou gaan, wordt dit gebied naar het oordeel van het college niet aangetast. De bunker was al aanwezig en de omgevingsvergunning gaat alleen over het herstellen van de bestaande bunker en het educatieve gebruik daarvan.

De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het belang van de monumentenzorg zich niet tegen vergunningverlening verzet. In de gestelde waarde van het plantsoen heeft het college verder in redelijkheid geen aanleiding hoeven vinden om de vergunning voor wijziging van het monument niet te verlenen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2035

Zaaknummer: 201902807/1/R1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 Wabo en 2.2 lid 1 Wabo